

(/)

🏠 (/) > Besættelsen (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Befrielsen i glimt

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/de-uoenskede>)

Befrielsen i glimt

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 1312

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/befrielsen-i-glimt>) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/befrielsen-i-glimt>) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/befrielsen-i-glimt>) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/befrielsen-i-glimt&title=>)

Befrielsen i glimt - 75 Danske øjenvidneskildringer

Kristeligt Dagblads forlag 2020. 237 sider

Historiske afsnit: Sine Maria Vinther

Forord: Bent Melchior

I anledningen af 75-året for befrielsen har Kristeligt Dagblad opfordret sine læsere til at skrive deres oplevelse af Danmarks befrielse. Det er blevet til denne lille perle af en bog, der repræsenterer oplevelser fra hele Danmark illustreret med sort/hvid fotos. Nogle har været trykt i avisen, medens andre først er blevet offentliggjort her.

Et meget bevægende forord af Bent Melchior, der reflekterer over hvad d. 4. maj er for en dato, og hvilken betydning den har for vores demokrati og frihed den dag i dag, indleder bogen. Melchior slutter med at sige "Tak til redaktørerne for initiativet. Den bedste tak ville være, hvis historierne inspirerede nye generationer til at markere og fejre 4. maj og fordybe sig i, hvad frihed er. Det er ikke nok at være i stand til at synge, at frihed er det bedste guld. Hvis vi bare lader guldet ligge i en boks, så kan det ende som en farce. Søren Kierkegaard er citeret for at sige, at kun den er fri, som er bundet. Ved at benytte friheden til at tage stilling, til at træffe beslutninger, så binder man sig til holdninger og handlinger. Kun da er friheden blevet en del af livet."

Nu følger så beretningerne inddelt efter hvor i landet, de foregår. For at læseren kan få en fornemmelse af, hvordan situationen var i de enkelte landsdele, har historiker Sine Maria Vinther lavet en kort beskrivelse af situationen op til befrielsen. For selv om Danmark er et lille land, var der stor forskel på situationen, det tydeligste eksempel på dette var nok Bornholm, som først blev befriet 5. april 1946.

Det er da også meget forskellige beretninger, der her er samlet. For nogle er det de engelske soldater, der kom med chokolade og banan, som fylder minderne, for andre den tragiske oplevelse at se far og mor blive hentet af modstandsfolkene. Selv om det senere viste sig at være en fejltagelse, er det en traumatisk oplevelse for et barn. Andre kan huske skyderi fra tyskere og hipofolk, som ikke vidste eller accepterede at slaget var tabt, men mest af alt er det glæden og euforien over, at de fem forbandede år var slut, at mørklægningsgardinerne nu kunne brændes og lyset atter fortrænge mørket.

Jeg er så gammel, så jeg er vokset op med forældre der holdt fast i at mindes 4. maj og har selv taget det med mig videre i livet. Så hos os er det fast tradition at sætte lys i vinduerne, og da jeg stadig havde en pladespiller, der kunne spille 78'ere, blev frihedsbudskabet afspillet....jeg har stadig den gamle lakplade, men pladespilleren er kaput.

Jeg har især hæftet mig ved beretningerne fra Odense, som jeg kan genkende fa de historier, jeg fik fortalt i min barndom. Min mormor og morfar boede på Østergade, og fra deres og min mors beretninger om befrielsen fyldte skyderiet i Odense centrum også meget, selv om det ikke kunne overgå glæden ved, at tyskerne havde kapituleret.

Jeg synes, det er en berettiget bog, i en tid hvor demokrati og frihed er under stort pres rundt omkring. I sagens natur bærer beretningerne præg af, at det er forholdsvis unge menneskers oplevelser, der beskrives, men der at de enkelte afsnit er holdt sammen af den historiske situationsbeskrivelse, er med til at give bogen noget mere tyngde. Så på mange måder tror jeg, at Bent Melchior's ønske om, at bogen skal bibringe ny generationer indsigt i, hvad 4. maj har betydet og stadig betyder for vores frihed og demokrati nok skal lykkes.

[Historie-online.dk, den 10. november 2020]

